

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ
สวนสุนันทา วิทยาเขตนครปฐมในการเลือกตั้งสมาชิก
สภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2566

The political participation of students of Suan Sunandha
Rajabhat University Nakhon Pathom Campus in the 2023
general election

นฤชา นราพอง¹ & ไหวพจน์ กุลาชัย¹

Naruecha Narapong¹ & Waiphot Kulachai¹

Corresponding author E-mail: Naruecha.na@ssru.ac.th

Received: 30/12/67 Revised: 3/02/68 Accepted: 3/02/68

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยเรื่องนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา วิทยาเขตนครปฐม ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2566 2) วิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษา และ 3) เสนอแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษา กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา วิทยาเขตนครปฐม ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 17-29 ปีกำลังศึกษาชั้นที่ 1 ซึ่งการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ในด้านอุดมการณ์ทางการเมืองแบบ

¹วิทยาลัยการเมืองและการปกครอง มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

¹College of Politics and Government, Suan Sunandha Rajabhat University

ประชาธิปไตย มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองสูงสุด พบว่าการกล่อม
เกลางทางการเมือง อิทธิพลของครอบครัว การรับรู้ความสำคัญของการเลือกตั้ง มี
อิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษาที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ
.001

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วม; การเมือง; การเลือกตั้ง

Abstract

The purposes of this study are to 1) study the political participation of students at Suan Sunandha Rajabhat University Nakhon Pathom Campus in the election of members of the House of Representatives 2023 2) analyze factors influencing political participation of the students and 3) propose guidelines for promoting political participation of the students. Sample group Included students of Suan Sunandha Rajabhat University Nakhon Pathom Campus. The research results found that most of the respondents were female at the ages of 17-29 years, studying at Level 1, the overall picture of their political participation is at a high level, while democratic political ideology plays the most influential role. It also found that political socialization, family influence, and perception of the importance of elections played a significant influence on student political participation at the .001 level.

Keywords: participation; politics; election

บทนำ

ประเทศไทยมีระบบการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ซึ่งมีรัฐธรรมนูญถือเป็นกฎหมายสูงสุดที่นำมากำหนดการบริหารประเทศ เพื่อให้เป็นระเบียบและมีความยุติธรรม โดยเน้นการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชน ความเท่าเทียมและการมีส่วนร่วมทางการเมือง เพื่อพัฒนาและสร้างความมั่นคงให้กับประเทศ ก่อให้เกิดปรากฏการณ์เส้นทางการเมือง/สนามทางการเมืองของคนรุ่นใหม่ โดยคนรุ่นใหม่เข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองในลักษณะการสมัครเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือสมาชิกวุฒิสภา ภายใต้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ซึ่งเป็นรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ กำหนดให้ผู้มีสิทธิสมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจะต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 25 ปีนับถึงวันเลือกตั้ง และผู้มีสิทธิสมัครวุฒิสภาต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 40 ปีในวันสมัครรับเลือก พร้อมทั้งเปิดกว้างพื้นที่ทางการเมืองให้กับคนรุ่นใหม่ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการสร้างสรรค์และขับเคลื่อนประเทศ (อรณิช รุ่งธิพานนท์, 2560) และมีการรวบรวมสถิติคนรุ่นใหม่ที่ได้รับการเลือกตั้งเป็น สส. และ สว. (สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง, 2554) จากความสำคัญดังกล่าวผู้วิจัยจึงได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา วิทยาเขตนครปฐม ซึ่งเป็นทรัพยากรบุคคลที่สำคัญของชาติในอนาคตในการพัฒนาและขับเคลื่อนประเทศไปสู่ความเจริญรุ่งเรืองภายใต้ระบอบประชาธิปไตย จึงได้ศึกษางานวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2566

โดยผู้วิจัยได้มีความสนใจในศึกษาประเด็นที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยได้ทำศึกษาทบทวนแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง ซึ่งสรุปประเด็นที่น่าสนใจจำนวน 5 ตัวแปร ได้แก่ การกล่อมเกล่า

ทางการเมือง การรับรู้ความสำคัญของการเลือกตั้ง อิทธิพลของสื่อสังคมออนไลน์
อิทธิพลครอบครัว อุดมการณ์ทางการเมืองแบบประชาธิปไตย

ซึ่งงานวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1.เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมทางการเมือง
เมืองของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา วิทยาเขตนครปฐม ในการ
เลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2566 2.เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อ
การมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา วิทยา
เขตนครปฐม ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2566 3.เพื่อเสนอแนว
ทางการส่งเสริมมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวน
สุนันทา วิทยาเขตนครปฐม ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2566 มี
ขอบเขตของการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย 1) ขอบเขตด้านเนื้อหา โดยการศึกษา
ทบทวนแนวคิดทฤษฎีบทความและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง
รวมถึงตัวแปรที่ศึกษา 2) ขอบเขตด้านประชากรจากนักศึกษามหาวิทยาลัย
ราชภัฏสวนสุนันทา วิทยาเขตนครปฐม 3) ขอบเขตด้านกลุ่มตัวอย่างซึ่งได้มาจาก
วิธีการกลุ่มตัวอย่างแบบ ทาโรยามาเน่ 4) ขอบเขตด้านตัวแปร ตัวแปรอิสระ
จำนวน 5 ตัวแปร คือ 1.การกล่อมเกลางานการเมือง 2.การรับรู้ความสำคัญของ
การเลือกตั้ง 3.อิทธิพลของสื่อสังคมออนไลน์ 4.อิทธิพลครอบครัว และ 5.
อุดมการณ์ทางการเมืองแบบประชาธิปไตย ตัวแปรตาม จำนวน 1 ตัวแปร คือ การ
มีส่วนร่วมทางการเมือง และ 5) ขอบเขตด้านเวลาผู้วิจัยได้ศึกษาระหว่างเดือน
ธันวาคม 2566 - กุมภาพันธ์ 2567

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การกล่อมเกลานในโรงเรียนหรือมหาวิทยาลัยมีบทบาทในการสร้างความไว้วางใจทางการเมืองและกระตุ้นให้เกิดการมีส่วนร่วมทางการเมืองกิจกรรมผ่านการโหวตและการโต้แย้ง (Kiess, 2021) และการศึกษาของพรพรรณนันทน์ สายจันทร์ และคณะ (2022) แสดงให้เห็นว่าปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยทางสังคมมีผลต่อการรับรู้ทางการเมืองและการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชน บทบาทของครอบครัว โรงเรียน เพื่อน และสื่อมวลชนในการกล่อมเกลாதทางการเมืองยังเป็นปัจจัยสำคัญที่กระตุ้นการมีส่วนร่วมทางการเมือง (Schwarzer, 2011; Quintelier, 2015)

การรับรู้และสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการเลือกตั้งทางการเมืองมีผลอย่างมีนัยสำคัญต่อคุณภาพการมีส่วนร่วมของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง โดยเน้นย้ำว่าการให้ความรู้แก่ประชาชนเกี่ยวกับระบบการเมืองและกระบวนการเลือกตั้งเป็นสิ่งสำคัญในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมที่มีคุณภาพ (Pebriyenni, A. Ananda & N. Gistituati, 2020)

สื่อสังคมออนไลน์เป็นช่องทางการสื่อสารที่มีความสัมพันธ์กับการเรียนรู้ทางการเมืองซึ่งพบว่าผลกระทบบางประการของสื่อดิจิทัล เช่น การเพิ่มการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยที่กำลังพัฒนา อาจเป็นผลดี แต่ผลกระทบเชิงลบ เช่น การลดความเชื่อมั่นทางการเมืองและการขยายตัวของการแบ่งขั้ว (Lorenz-Spreen et al., 2023)

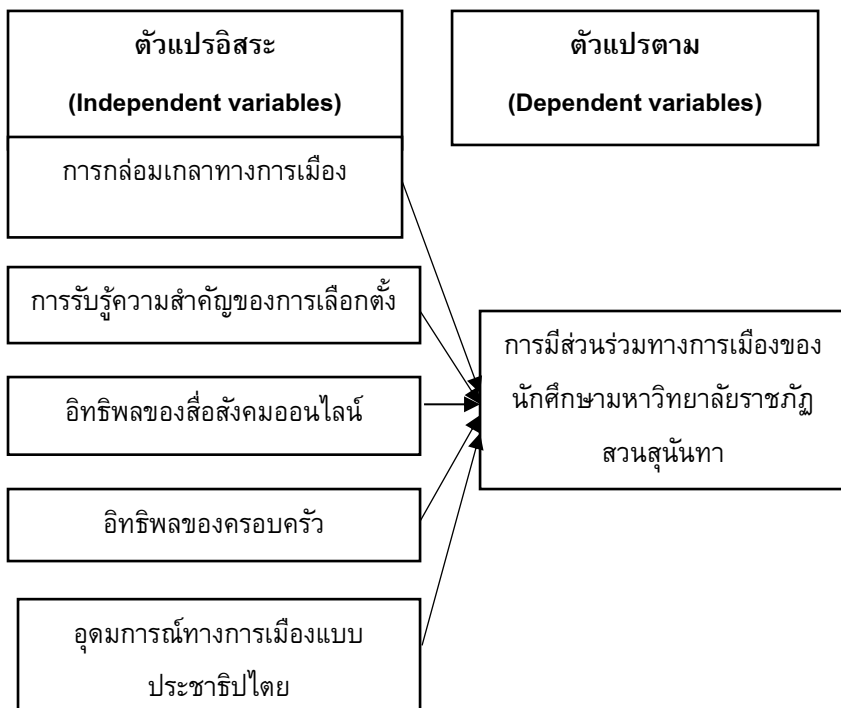
การศึกษาของ Aleksandra Furman et al. (2022) พบว่า ครอบครัว เพื่อนร่วมงาน และโรงเรียนมีบทบาทสำคัญในการขัดเกลாதทางสังคมทางการเมืองของเยาวชนชาวโปแลนด์ โดยมีผลทั้งในเชิงสร้างสรรค์และทำลายล้างต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของพวกเขา ผลการศึกษาชี้ให้เห็นถึงการมีอิทธิพลของ

ตัวแทนทางสังคมในด้านต่าง ๆ และได้จัดทำแบบจำลองการขัดเกลาทางสังคมที่สะท้อนถึงบทบาทเฉพาะของแต่ละตัวแทน

การมีส่วนร่วมของพลเมืองเป็นตัวกระตุ้นการเปลี่ยนแปลงและการพัฒนาทางสังคมและการเมือง (Umezurike et al., 2015; Fabio & de Nardis, 2020; Saud et al., 2020) อุดมการณ์ประชาธิปไตยส่งเสริมให้พลเมืองมีบทบาทและมีส่วนร่วมในกระบวนการทางการเมือง

กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร/กลุ่มตัวอย่าง

การดำเนินงานศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้ประชากรคือ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา วิทยาเขตนครปฐม ที่ลงทะเบียนเรียนในภาคเรียนที่ 2 ประจำปีการศึกษา 2566 จำนวนรวมทั้งสิ้น 10,705 คน ผู้ศึกษาได้ทำการสุ่มตัวอย่างแบบ ทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane, 1967) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% จำนวน 425 คน โดยได้กำหนดตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ตัวแปรอิสระ จำนวน 5 ตัวแปร ดังนี้ 1.การกล่อมเกลากองการการเมือง 2.การรับรู้ความสำคัญของการเลือกตั้ง 3.อิทธิพลของสื่อสังคมออนไลน์ 4.อิทธิพลครอบครัว 5.อุดมการณ์ทางการเมืองแบบประชาธิปไตย และตัวแปรตาม จำนวน 1 ตัวแปร คือ การมีส่วนร่วมทางการเมือง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบจากที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ การหาความเที่ยงตรงตามเนื้อหาจากการใช้เทคนิค IOC (Item Objective Congruence Index) โดยการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ประกอบด้วย ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. การวิเคราะห์สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) การทดสอบสมมติฐานการวิจัย ด้วยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ สร้างสมการพยากรณ์ โดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ศึกษาความสัมพันธ์ ด้วยโปรแกรม Jamovi

ผลการวิจัยและอภิปรายผล

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 251 คน คิดเป็นร้อยละ 59.1 ในขณะที่เป็นเพศชาย จำนวน 174 คน คิดเป็นร้อยละ 40.29 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุ 20 ปี จำนวน 121 คน คิดเป็นร้อยละ 28.5 รองลงมา อายุ 19 ปี จำนวน 101 คน คิดเป็นร้อยละ 23.8 และน้อยที่สุด อายุ 17-29 ปี จำนวนอย่างละ 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.2 ระดับชั้นปีที่ศึกษาส่วนใหญ่กำลังศึกษาชั้นปีที่ 1 จำนวน 166 คน คิดเป็นร้อยละ 39.1 รองลงมาชั้นปีที่ 3 จำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 25.9 และชั้นปีที่ 2 จำนวน 99 คน คิดเป็นร้อยละ 23.38 สำหรับหน่วยงานที่สังกัดศึกษาส่วนใหญ่คือจำนวน 126 คน คิดเป็นร้อยละ 29.6 วิทยาลัยการเมืองและการปกครอง จำนวน 103 คน คิดเป็นร้อยละ 24.2 และลำดับสุดท้ายคือ วิทยาลัยการจัดการอุตสาหกรรมและการบริการ จำนวน 95 คน คิดเป็นร้อยละ 22.4

ตารางที่ 1 ผลภาพรวมระดับความคิดเห็นปัจจัยการมีส่วนร่วมทางการเมือง

ข้อความ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ ความเห็น
1. ความคิดเห็นปัจจัยการมีส่วนร่วมทางการเมือง การกล่อมเกลາทางการเมือง	3.83	1.11	มาก
2. ความคิดเห็นปัจจัยการมีส่วนร่วมทางการเมือง การรับรู้ความสำคัญของการเลือกตั้ง	3.92	1.04	มาก
3. ความคิดเห็นปัจจัยการมีส่วนร่วมทางการเมือง อิทธิพลของสื่อสังคมออนไลน์	4.09	0.86	มาก

ข้อความ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความเห็น
4. ความคิดเห็นปัจจัยการมีส่วนร่วมทางการเมือง อิทธิพลของครอบครัว	3.96	0.99	มาก
5. ความคิดเห็นปัจจัยการมีส่วนร่วมทางการเมือง อุดมการณ์ทางการเมืองแบบประชาธิปไตย	4.21	0.85	มาก
6. การมีส่วนร่วมทางการเมือง	3.90	1.04	มาก
ภาพรวม	3.98	0.98	มาก

จากตารางที่ 1 ระดับความคิดเห็นปัจจัยการมีส่วนร่วมทางการเมืองในภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ ($\bar{X}$ = 3.98, S.D. = 0.98) เมื่อจำแนกเป็นรายด้านข้อที่มีระดับความคิดเห็นมากที่สุดเรียงตามลำดับ ได้แก่ อุดมการณ์ทางการเมืองแบบประชาธิปไตย ซึ่งมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ ($\bar{X}$ = 4.21, S.D. = 0.85) รองลงมาอิทธิพลของสื่อสังคมออนไลน์ ซึ่งมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ ($\bar{X}$ = 4.09, S.D. = 0.86) อิทธิพลของครอบครัวซึ่งมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ ($\bar{X}$ = 3.96, S.D. = 0.99) การรับรู้ความสำคัญของการเลือกตั้ง ซึ่งมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ ($\bar{X}$ = 3.92, S.D. = 1.04) การมีส่วนร่วมทางการเมืองซึ่งมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ ($\bar{X}$ = 3.90, S.D. = 1.04) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ การกล่อม

เกลตาทางการเมือง ซึ่งมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ ($\bar{X}$ = 3.83, S.D. = 1.11) ตามลำดับ

ตารางที่ 2 ผลการทดสอบสมมติฐาน

	สมมติฐาน	ผลการทดสอบ สมมติฐาน
สมมติฐานที่ 1	การกล่อมเกลตาทางการเมืองมีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษา	เป็นไปตาม สมมติฐาน
สมมติฐานที่ 2	การรับรู้ความสำคัญของการเลือกตั้งมีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษา	เป็นไปตาม สมมติฐาน
สมมติฐานที่ 3	อิทธิพลของสื่อสังคมออนไลน์มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษา	ไม่เป็นไปตาม สมมติฐาน
สมมติฐานที่ 4	อิทธิพลของครอบครัวมีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษา	เป็นไปตาม สมมติฐาน
สมมติฐานที่ 5	อุดมการณ์ทางการเมืองแบบประชาธิปไตยมีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษา	ไม่เป็นไปตาม สมมติฐาน

จากตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ พบว่า ตัวแปรทั้งหมดสามารถอธิบายความแปรปรวนของตัวแปรตาม (การมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา) ได้ร้อยละ 77.20 ทั้งนี้ตัวแปรอิทธิพลของครอบครัวมีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของนักศึกษามากที่สุด โดยมีอิทธิพล

อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ รองลงมาได้แก่ การรับรู้ความสำคัญของการเลือกตั้งมีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และการกล่อมเกลາทางการเมืองมีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และตัวแปรด้านสื่อสังคมออนไลน์ และด้านอุดมการณ์ทางการเมืองแบบประชาธิปไตย ปรากฏว่าไม่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของนักศึกษา

อภิปรายผล

การศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษาตามปัจจัยทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ การกล่อมเกลາทางการเมือง การรับรู้ความสำคัญของการเลือกตั้ง อิทธิพลของสื่อสังคมออนไลน์ อิทธิพลของครอบครัวและอุดมการณ์ทางการเมืองแบบประชาธิปไตย พบว่าโดยรวมของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา วิทยาเขตนครปฐม ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ.2566 อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.980 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.98 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Umezurike et al. (2015) ที่ชี้ให้เห็นว่าการมีส่วนร่วมทางการเมืองเป็นตัวเร่งให้เกิดการพัฒนาสังคมประชาธิปไตย การมีส่วนร่วมทางการเมืองแบบไม่เป็นแบบแผน และแบบแผนเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ช่วยเร่งการตัดสินใจเชิงนโยบายและการพัฒนาในประเทศ กล่าวได้ว่านักศึกษาเหล่านี้มีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างมีนัยสำคัญผ่านการเลือกตั้ง ซึ่งเป็นหนึ่งในกลไกสำคัญของการมีส่วนร่วมทางการเมืองแบบทั่วไป ซึ่งชี้ให้เห็นว่าอิทธิพลของครอบครัวมีบทบาทในการกระตุ้นให้นักศึกษาเหล่านี้เข้ามามีบทบาทในการเลือกตั้ง ครอบครัวควรมีการส่งเสริมปลูกฝังให้เยาวชนตระหนักถึงความสำคัญของสิทธิ หน้าที่พลเมืองตามรัฐธรรมนูญ

บทบาทหน้าที่ของตน ครอบครัวและเพื่อนที่เยาวชนพูดคุยสื่อสารทางการเมืองได้ในวิถีชีวิตประจำวันมีอิทธิพลทางความคิดทางการเมือง นอกจากนี้การพูดคุยข่าวสารการเมืองทำให้สมาชิกครอบครัวตื่นตัวต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองทั้งระดับท้องถิ่นและระดับชาติ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Rauf (2021) พบว่าครอบครัว มีบทบาทสำคัญ ในการสร้างค่านิยมและความเชื่อทางการเมือง ประสบการณ์ในครอบครัวมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองของนักศึกษา ซึ่งครอบครัวสามารถสนับสนุนหรือคัดค้านการมีส่วนร่วมทางการเมืองได้ การศึกษานี้เน้นถึงความสำคัญของการขัดเกลาทางสังคมที่เกิดขึ้นในครอบครัว ส่งผลให้นักศึกษาได้รับอิทธิพลในการสร้างอัตลักษณ์ทางการเมือง ที่มีความหลากหลายและซับซ้อน นอกจากนี้ งานวิจัยของ Wu Jinhuang และ Zhou Zhenzhen (2022) ก็ชี้ให้เห็นว่าครอบครัวมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาอุดมการณ์ และทัศนคติทางการเมืองของนักศึกษา โดยครอบครัวเป็นปัจจัยพื้นฐานที่ช่วยก่อตั้งโลกทัศน์และค่านิยมทางการเมืองของเยาวชน การสร้างบรรยากาศทางการเมืองในครอบครัวจึงมีผลกระทบต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง เช่นเดียวกับการศึกษาของ Haihan Liu (2020) ที่เน้นความสำคัญของการสนับสนุนจากครอบครัวในการส่งเสริมการศึกษาเชิงอุดมการณ์และการเมืองในมหาวิทยาลัย อีกทั้ง งานวิจัยของ Aleksandra Furman et al. (2022) ชี้ให้เห็นว่าตัวแทนการขัดเกลาทางสังคม ครอบครัว เพื่อน และโรงเรียน มีผลอย่างมีนัยสำคัญ ต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชน โดยการสนับสนุนจากผู้ปกครองและเพื่อนส่งผลต่อระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองในกลุ่มเยาวชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ สรุปได้ว่า ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า ครอบครัวมีบทบาทสำคัญในการสร้างอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วม

ร่วมทางการเมืองของเยาวชน โดยเฉพาะในการปลูกฝังค่านิยมทางการเมือง ความตระหนักในสิทธิและหน้าที่ของพลเมือง การสนทนาทางการเมืองในชีวิตประจำวันกับสมาชิกในครอบครัวและเพื่อนสามารถกระตุ้นให้เกิดความตื่นตัวและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับชาติได้อย่างมีนัยสำคัญ อย่างไรก็ตาม กิจกรรมที่ต้องใช้เวลามาก เช่น การเข้าร่วมการเมืองที่ทำให้ต้องหยุดงาน ไม่ได้รับความนิยมมากนัก นอกจากนี้ การขัดเกลาทางสังคมจากรอบครัวและเพื่อนยังคงเป็นปัจจัยหลักที่ส่งผลต่อการตัดสินใจและพฤติกรรมกรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชน

การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา วิทยาเขตนครปฐมในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ.2566 พบว่า ปัจจัยด้านการกล่อมเกลาทางการเมืองมีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.83 (S.D. = 1.11), ปัจจัยด้านการรับรู้ความสำคัญของการเลือกตั้งมีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.92 (S.D. = 1.04), ปัจจัยด้านอิทธิพลของสื่อสังคมออนไลน์มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.09 (S.D. = 0.86), ปัจจัยด้านอิทธิพลของครอบครัวมีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.96 (S.D. = 0.99), ปัจจัยด้านอุดมการณ์ทางการเมืองแบบประชาธิปไตยมีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.21 (S.D. = 0.85) ซึ่งทำให้เห็นได้ว่านักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา วิทยาเขต นครปฐม การมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2566 อยู่ในระดับมาก มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กล่าวคือ ด้านอิทธิพลของการกล่อมเกลา ครอบครัว และการรับรู้ ความสำคัญของการเลือกตั้ง ส่งผลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ อิทธิพลของ ครอบครัวมีบทบาทสำคัญที่สุดในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของ นักศึกษา สอดคล้องกับการศึกษาของ Furman et al. (2022) ที่พบว่าครอบครัว เป็นตัวกลางสำคัญในการกล่อมเกลาทางการเมือง โดยครอบครัวเป็นผู้ปลูกฝัง ทัศนคติและความเชื่อทางการเมืองตั้งแต่วัยเด็กในด้านการรับรู้ความสำคัญของการเลือกตั้ง แสดงให้เห็นว่านักศึกษาที่เข้าใจถึงความสำคัญของกระบวนการ เลือกตั้งมีแนวโน้มที่จะมีส่วนร่วมในทางการเมืองมากขึ้น อีกทั้งยังสะท้อนให้เห็น ว่าปัจจัยด้านครอบครัวและระดับการรับรู้ความสำคัญของการเลือกตั้ง (Political Importance of Elections: PIE) มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษาอย่างมีนัยสำคัญ นักศึกษาที่ได้รับการปลูกฝังจากครอบครัว เกี่ยวกับความสำคัญของการเลือกตั้ง และมีความรู้เกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่ของ ตนเองในฐานะพลเมือง ตั้งแต่วัยเยาว์สามารถส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมือง ของพลเมืองในอนาคตได้ การค้นพบนี้สอดคล้องกับการศึกษาโดย Zainul Djumadin (2021) ที่ระบุว่าความรู้และการรับรู้เกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่ใน กระบวนการเลือกตั้งส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างชัดเจน ครอบครัว เป็นสถาบันสำคัญที่ทำหน้าที่กล่อมเกลาทางการเมืองโดยมีบทบาทสำคัญในการ

ปลูกฝังทัศนคติและความเชื่อทางการเมืองตั้งแต่วัยเด็ก ผ่านการสนทนาเกี่ยวกับประเด็นทางการเมือง ค่านิยม และบทบาทของการเลือกตั้งในสังคม ประสบการณ์เหล่านี้ส่งผลต่อระดับความสนใจและการมีส่วนร่วมทางการเมือง

และผลการวิจัยอีกด้านพบว่า อิทธิพลของสื่อสังคมออนไลน์ (MI) และอุดมการณ์ทางการเมืองแบบประชาธิปไตย (DI) ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษา กล่าวคือ ปัจจัยทั้งสองนี้สามารถสะท้อนให้เห็นว่านักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา บางส่วนอาจจะไม่ได้อาศัยปัจจัยด้านสื่อสังคมออนไลน์เป็นช่องทางการสื่อสารหลัก ในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง รวมถึงการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง หรืออาจเป็นไปได้ว่านักศึกษามีทัศนคติที่เป็นกลางต่อสื่อสังคมออนไลน์ในการตัดสินใจในการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง และนักศึกษามีความเชื่อมั่นทางการเมืองของรัฐบาลลดน้อยลง โดยมีงานวิจัยหลากหลายผลงานที่แสดงให้เห็นถึงข้อจำกัดและโอกาสของการใช้โซเชียลมีเดียในการมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มเยาวชนและนักศึกษา ถึงแม้โซเชียลมีเดียจะเป็นช่องทางสำคัญ ที่ได้รับความนิยมใช้สำหรับการสื่อสารในสังคมปัจจุบัน ซึ่งเป็นช่องทางการเผยแพร่ข้อมูลและกระตุ้นการมีส่วนร่วมทางการเมือง แต่ผลกระทบของสื่อออนไลน์ต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองยังคงมีความไม่ชัดเจนแน่ชัด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Keating และ Melis (2017) ที่ว่าเยาวชนที่มีความสนใจด้านการเมืองใช้โซเชียลมีเดียเพื่อแสดงความคิดเห็น และในขณะเดียวกันยังมีกลุ่มคน หรือกลุ่มเยาวชนบางส่วนที่ไม่สนใจกิจกรรมทางการเมืองซึ่งไม่ได้รับผลกระทบใด ๆ จากการเสพสื่อออนไลน์ นอกจากนี้ Akilarasan และ Birendi (2024) ระบุว่าโซเชียลมีเดียมีความเสี่ยงต่อการบิดเบือนข้อมูลความน่าเชื่อถือ และอาจจะเป็นส่วนหนึ่งในการสร้างความขัดแย้งทางการเมืองเป็นได้

นอกจากนี้มีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ Lee และ Xenos (2019) ที่ศึกษาการใช้โซเชียลมีเดียในการเลือกตั้งประธานาธิบดีสหรัฐฯ พบว่าการใช้โซเชียลมีเดียทางการเมือง ไม่ได้เพิ่มพูนความรู้ทางการเมือง และในบางกรณีการใช้งานสื่อออนไลน์ทั่วไปอาจส่งผลเชิงลบในระดับปานกลาง ซึ่งงานวิจัยของ Dimitrova et al. (2014) ได้กล่าวเสริมว่า ถึงแม้สื่อดิจิทัลจะมีความสัมพันธ์กับการเรียนรู้ทางการเมือง แต่ผลกระทบยังคงค่อนข้างอ่อนและไม่สามารถยืนยันความสัมพันธ์เชิงสาเหตุได้อย่างชัดเจน เช่นเดียวกับการศึกษาของ Lorenz-Spreen et al. (2023) ซึ่งพบว่าผลกระทบบางประการของสื่อดิจิทัล เช่น การเพิ่มการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยที่กำลังพัฒนาอาจเป็นผลดี แต่ผลกระทบเชิงลบ เช่น การลดความเชื่อมั่นทางการเมือง และการขยายตัวของการแบ่งขั้วยังคงเป็นปัญหาใหญ่ที่ต้องทำการศึกษาต่อไป และงานของ Kennedy Flores et al. (2022) ได้ระบุว่า แม้การเปิดรับข้อมูลข่าวสารจากโซเชียลมีเดียจะมีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับต่ำกับพฤติกรรมทางการเมือง แต่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ การใช้โซเชียลมีเดียทั่วไปยังมีผลกระทบเชิงลบต่อความรู้ทางการเมืองในบางกรณี นอกจากนี้ Casteltrione (2017) เสนอว่าโซเชียลมีเดียจะมีประสิทธิภาพสูงสุดเมื่อมีการผสมผสานกับกิจกรรมออฟไลน์ เช่น การจัดชุมนุมและการสร้างเครือข่ายในชุมชน เพื่อเชื่อมโยงโลกออนไลน์และออฟไลน์เข้าด้วยกัน

ดังนั้น แม้ว่าโซเชียลมีเดียจะมีศักยภาพในการกระตุ้นการมีส่วนร่วมทางการเมือง แต่การใช้งานอย่างมีประสิทธิภาพต้องพิจารณาปัจจัยด้านการบริโภคข้อมูล การพัฒนาความรู้ทางการเมือง และการส่งเสริมการคิดเชิงวิจรณ์ญาณในกลุ่มผู้ใช้ งานวิจัยเหล่านี้แนะนำให้การพัฒนาหลักสูตรการศึกษาเพื่อสร้างทักษะทางการเมืองควบคู่กับการส่งเสริมการใช้โซเชียลมีเดียอย่างมีความรับผิดชอบและสร้างสรรค์

ในการนี้แนวทางการส่งเสริมมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา วิทยาเขตนครปฐม ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2566 ผู้วิจัยได้เสนอแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา วิทยาเขตนครปฐม ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2566 จากผลการวิเคราะห์ผู้วิจัยจึงเสนอแนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษา ดังนี้ แนวทางที่ 1 คือการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เช่น สัมมนา การอภิปราย และจัดค่ายการเมือง เพื่อกระตุ้นความสนใจของนักศึกษาเกี่ยวกับกระบวนการเลือกตั้ง รวมถึงการใช้สื่อโซเชียลมีเดียในการเผยแพร่ข้อมูลและสร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่ของประชาชน แนวทางที่ 2 คือการสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทของครอบครัว โดยการจัดเวิร์กช็อปและการอภิปรายที่เน้นผลกระทบของการเลือกตั้งต่อครอบครัว และส่งเสริม การพูดคุยในครอบครัวเกี่ยวกับการเลือกตั้ง เพื่อให้นักศึกษาเห็นคุณค่าของการมีส่วนร่วมและรับฟังความคิดเห็นจากคนในครอบครัว ทั้งสองแนวทางนี้มีเป้าหมายในการกระตุ้นการมีส่วนร่วมทางการเมืองและการตัดสินใจที่มีคุณภาพในอนาคต

ข้อเสนอแนะ

1. การส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองผ่านการศึกษาและการใช้สื่อเทคโนโลยีช่วยเพิ่มความรู้และกระตุ้นการอภิปรายในสังคม การสร้างโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจทางการเมืองจะทำให้การตัดสินใจสอดคล้องกับความต้องการของประชาชน การรักษาจริยธรรมและความโปร่งใสใน

กระบวนการกล่อมเกลางจะป้องกันการบิดเบือนข้อมูลและส่งเสริมการตัดสินใจที่มีเหตุผล

2. การส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษาผ่านการรับรู้ การเลือกตั้งช่วยพัฒนาสำนึกประชาธิปไตยในสังคม โดยเน้นการจัดกิจกรรมและการใช้สื่อออนไลน์เพื่อเสริมสร้างความรู้และการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การสร้างชมรมหรือกลุ่มที่สนใจการเมืองช่วยให้นักศึกษาเข้าใจบทบาทและสามารถตัดสินใจเลือกตั้งอย่างมีสติและรับผิดชอบ

3. การส่งเสริมให้เยาวชนมีส่วนร่วมทางการเมืองผ่านสื่อออนไลน์ช่วยพัฒนาทักษะการคิดเชิงวิพากษ์และการวิเคราะห์ข้อมูล พร้อมสร้างพื้นที่ออนไลน์ที่ปลอดภัยและส่งเสริมการมีส่วนร่วม การสนับสนุนจากภาครัฐและภาคประชาสังคมจำเป็นในการพัฒนาเยาวชนให้มีความรับผิดชอบและมีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างสร้างสรรค์และมีประสิทธิภาพ

4. การส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองในครอบครัวช่วยสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่ทางการเมือง ผ่านการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและการสนับสนุนการพูดคุยภายในบ้าน การเสริมบทบาทผู้นำและเยาวชนในครอบครัวช่วยกระตุ้นให้ทุกคนรู้สึกมีส่วนร่วมและมีอิทธิพลในกระบวนการทางการเมือง การเข้าถึงข้อมูลที่ถูกต้องและเข้าใจง่ายเสริมสร้างทักษะทางการเมืองที่นำไปสู่การพัฒนาสังคมที่ยั่งยืน

5. การมีส่วนร่วมทางการเมืองด้านอุดมการณ์ช่วยแสดงออกถึงความเชื่อและทัศนคติที่เกี่ยวข้องกับระบบการเมืองและสังคม โดยสามารถเกิดขึ้นได้จากการศึกษา การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง การมีส่วนร่วมในเชิงอุดมการณ์ช่วยเสริมสร้างการรับรู้และการเคารพความแตกต่างทางการเมืองในสังคม เพื่อการมีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางการปกครองและพัฒนาสังคมอย่างมีประสิทธิภาพ

เอกสารอ้างอิง

- กองบริการการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา. (2567). รายงานจำนวนนักศึกษาของทะเบียนประจำปีการศึกษา 2567. สืบค้นเมื่อ 26 มิถุนายน 2563, จาก <https://reg.ssr.u.ac.th/isqy12>
- พรพรรณนันทน์ สายจันดี และคณะ (2565). การรับรู้ทางการเมือง การกล่อมเกลாதองการเมืองและการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนในประเทศไทย. *วารสารพุทธปรัชญาวิวัฒน์*, 6(1), 26-40.
- สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง.(2562). จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งประจำปี 2562. สืบค้นเมื่อ 26 มิถุนายน 2563, จาก www.egt.go.th.
- อรณิชา รุ่งธิพานนท์. *Hot Issue (ช.ค.2560) [คน รุ่น ใหม่กับการเป็นสมาชิก รัฐสภา]*. สืบค้นเมื่อ 26 มิถุนายน 2563, จาก <https://dl.parliament.go.th/handle/20.500.13072/521145>
- Akilarasan.S & Dr. Birendi (2024). Social Media and Young Voters, A Case Study of Punjab. *Educational Administration: Theory and Practice*, 30(6), 2546-2551.
- Aleksandra, Furman., Dagmara, Szczepańska., Dominika, Maison. (2022). The role of family, peers and school in political socialization: Quantitative and qualitative study of Polish young adults' experiences. *Citizenship Teaching and Learning*, 17(1), 123-143.
- Avril, Keating., Gabriella, Melis. (2017). Social media and youth political engagement: Preaching to the converted or providing a new voice for youth?. *The British Journal of Politics and International Relations*, 19(4), 877-894.

- Ananda, A., & Gistituati, N. (2020, August). Impact of Political Education to the Participation of Beginner Voters in General Election. In *International Conference on Social Studies, Globalisation and Technology (ICSSGT 2019)* Amsterdam: Atlantis Press.
- Casteltrione. (2017). *Facebook and political participation: Going beyond over-optimistic predictions*. 15(1), 131-148.
- Dimitrova, D. V., Shehata, A., Strömbäck, J., & Nord, L. W. (2014). The effects of digital media on political knowledge and participation in election campaigns: Evidence from panel data. *Communication research*, 41(1), 95-118.
- Djumadin, Z. (2021). Student Political Participation and the Future of Democracy in Indonesia. *AL-ISHLAH Journal Pendidikan* 13(3), 2399-2408.
- Flores, K., Dumaguin, C., Dumo, G. G., Fontanilla, A. Z., & Nisperos, K. A. (2022). Social Media as a Transformative Agent of Political Behavior Among Political Science Students in a Component City. *American Journal of Multidisciplinary Research and Innovation*, 1(2), 78-85.
- Grace, U., & Danfulani, J. (2015). Political participation as a catalyst for national development in a democratic society. *Research on Humanities and Social Sciences*, 5(14), 56-62.

- Jinhuang, W., & Zhenzhen, Z. (2022). Analysis on the Micro-environment of Ideological and Political Education in Colleges and universities. *International Journal of New Developments in Education* 4(6), 44-50.
- Kiess, J. (2021). Learning by doing: The impact of experiencing democracy in education on political trust and participation. *Politics*, (42), 75 - 94.
- Liu, H. (2020). *Analysis on the Effective Linkage of Ideological and Political Education and Family Education in Universities*. Retrieved December 14, 2023, from <https://doi.org/10.18686/AHE.V4I8.2566>.
- Lorenz-Spreen, P., Oswald, L., Lewandowsky, S., & Hertwig, R. (2023). A systematic review of worldwide causal and correlational evidence on digital media and democracy. *Nature human behaviour*, 7(1), 74-101.
- Lee, S., & Xenos, M. (2019). Social distraction? Social media use and political knowledge in two US Presidential elections. *Computers in human behavior*, 90, 18-25.
- Marchand, A., Frisby, M., Kraemer, M., Mathews, C., Diemer, M., & Voight, A. (2021). Sociopolitical Participation Among Marginalized Youth: Do Political Identification and Ideology Matter?. *Journal of Youth Development*. 16(5), 41-63.
- Milbrath, L. W. and Goel.(1977). *Political Participation: How and Why Do People Get Involved in Politics*. (2nd ed.), Chicago:Rand McNally College Publishing Company.

Rauf, T. (2021). How College Makes Liberals (or Conservatives). *SOCIUS*, 7. 1-13.